

všeobecne o programoch:

- **Školské programy** sa realizujú výlučne na kompetenčnom území NAPANT-juh (časti okresov Banská Bystrica a Brezno) a to buď v priestoroch škôl, školských zariadení, alebo ubytovacích zariadení rámci kompetenčného územia. Pre programy je **potrebné zabezpečiť interaktívnu tabuľu a premietaciu techniku** na premietanie prezentácií a videí.
- Školské programy je možné upraviť aj do tzv. **stanovištnej verzie (20-30 min.)** – pre celoškolské podujatia, kde skupiny žiakov prichádzajú postupne na stanovište.
- **Exteriérové programy a Praktické programy** sú realizované v prírodnom prostredí Nízkych Tatier s vhodným typom ekosystému. V prípade nepriaznivého počasia budú tieto programy preložené na iný voľný termín, alebo zrušené.
- **Dĺžka trvania programu bez sprievodných aktivít** je 45 min., so sprievodnými aktivitami 90 min. a viac, v závislosti od výberu aktivít. V prípade **exteriérových programov** dĺžka programu závisí od vzdialenosti lokality, **praktické programy** sú celodenné (počas celého vyučovacieho dňa).
- **Maximálny počet žiakov** na programe je **25- 30** (1 trieda).
- Počas programov sa môže **zhotovovať fotodokumentácia**, ktorá sa využíva pre výchovno-propagačné aktivity Správy NAPANT. Škola zabezpečí **informovaný súhlas zákonného zástupcu** žiaka so zverejnením fotografií žiakov, prípadne nás vopred upozorní, že takýto súhlas nemá.
- Programy sú realizované **na objednávku**, podľa kapacitných možností Správy NAPANT. **Doprava** na terénne a praktické programy je **individuálna**.
- V školskom roku 2023/2024 sú programy realizované **bezplatne**.
- **Kontaktná osoba:** Ing. Jana Kološtová, Jana.Kolostova@napant.sk tel. 0903 298 412

Školské programy

Chránené územia Slovenska

Predstavenie chránených území Slovenska (národné parky a chránené krajinné oblasti) Ich stručná charakteristika, rozdelenie (podľa administratívneho členenia, geologického pôvodu, entografického členenia), dôvody ochrany.

Národný park Nízke Tatry

Predstavenie národného parku, charakteristika prírodných pomerov, rastlinstva a živočíšstva. Činnosť Správy národného parku, negatívne vplyvy, návštevný poriadok. Endemity a glaciálne relikty Nízkych Tatier – vrátane metód ich sledovania a výskumu.

Živočíšstvo NAPANT-u

Zoznámenie sa s rôznymi biotopmi a ich obyvateľmi, chránené živočíchy, príčiny ich ochrany, druhová a územná ochrana živočíchov, poznávanie podľa pobytových znakov (trusu, stôp a zvukov).

Medveď hnedý

Predstavíme si najväčšiu spomedzi našich veľkých šeliem – spôsob života, potravné nároky, pobytové znaky. Priblížime si tiež spôsoby monitoringu a menežmentu medveďov, prácu s fotopascami, spôsoby riešenia škôd na majetku a zdraví ako aj prevenciu negatívnych javov a základné zásady bezpečného spolunažívania s medveďmi.

Bocian biely

Prezentácia celoslovenského ekovýchovného programu zameraného na aktívne pozorovanie života bociana bieleho s využitím prvkov občianskej vedy a bádateľsky orientovaného vyučovania. Prezentácia jednotlivých aktivít programu podľa metodickéj príručky schválenej pre príslušný ročník programu. Súčasťou prezentácie je tiež prezentácia približujúca rok v živote bociana bieleho, dôvody ochrany, príčiny ohrozenia, zaujímavosti zo života, ako aj prehľad hniezd v rámci územnej pôsobnosti Správy NAPANT.

Mokrade

Program realizovaný pri príležitosti medzinárodného dňa mokradí, predstaví žiakom mokrade, ich význam, pre človeka, zaujímavé druhy mokradných rastlín a živočíchov a ich adaptácií na toto prostredie. Predstavíme si tiež významné mokrade Vášho okolia a európsky významné mokrade v Nízkych Tatrách.

Spríevodné aktivity: Vychádzka k vybranej mokradi.

Invázne rastliny

Čo sú to invázne rastliny a prečo sú nebezpečné. Predstavenie a ukážky najrozšírenejších invázných rastlín na Slovensku. Spôsoby odstraňovania invázných rastlín.

Spríevodné aktivity: Mapovanie invázných rastlín v okolí

Exteriérové programy

Lesná expedícia

Výlet do vybraného lesného ekosystému spojený s poznávaním produkčných a mimoprodukčných funkcií lesa. Mŕtve drevo a jeho význam pre les. Typické rastliny (určovanie pomocou určovacích kľúčov resp. aplikácie Plantnet, poznávanie diagnostických druhov daného lesného ekosystému). Pozorovanie lesných živočíchov – bezstavovcov priamo, stavovcov podľa pobytových znakov. Praktické určovanie výšky, hrúbky a veku stromov, ukážka výpočtu spoločenskej hodnoty stromov. Lesný internet, huby a ich význam. Zážitkové aktivity na objasnenie spôsobu šírenia sa chorôb v lese, rôznych typov lesov podľa spôsobu starostlivosti.

Liečivé rastliny

Putovanie rôznymi prostrediami (lúka, les, zeleň v meste) spojené s určovaním druhov (aplikácia Plantnet) a poznávaním základných druhov jedlých a liečivých rastlín, ich účinkov, využívanie rastlín na liečenie a prípravu pokrmov. Príklady využitia rastlín v poľnohospodárstve (ako prírodných hnojív a prostriedkov na ochranu plodín pred hmyzom, plesňami a pod.). Rôzne spôsoby spracovania liečivých rastlín (sušenie, čaje a nálevy, tinktúry, maste, oleje, octy, mydlá, silice...). V rámci vychádzky si žiaci majú možnosť nájsť vzorky nazbierať/ochutnať.

BOV - Monitoring vodného toku

Komplexný program monitoringu vodného toku vytvorený v koncepte bádateľsky orientovaného vyučovania je realizovaný na vybranom type horského/podhorského toku v ochrannom pásme S-NAPANT. Program zahŕňa určovanie základných fyzikálno-chemických vlastností vodného toku a základných morfológických charakteristík vodného toku a jeho brehového porastu. Hľadanie a určovanie vodných bezstavovcov (práca s určovacími kľúčmi), a stanovenie indexu čistoty vody. Na záver vyhodnotenie všetkých čiastkových výsledkov a zhodnotenie ekologického stavu daného vodného toku. Žiaci pracujú v skupinách, pomocou pracovných listov s využívaním špeciálnych pomôcok a meracích zariadení.

Krajinou Nízkeho Tatier

Sprevádzaná túra po náučnom chodníku, príp. Vami vybranej lokalite v NAPANT-e, ktorú Vám radi odporučíme. Spoznávanie okolitej krajiny, lesných, lúčnych, mokradných spoločenstiev, biodiverzity rastlín a živočíchov, pobytových znakov, doplnené o zaujímavosti z ich života. Orientácia v teréne s mapou a bez mapy. História danej obce/regiónu kde je smerovaná exkurzia, regionálne špecifiká, ľudová kultúra, povesti viažuce sa k miestnym lokalitám. Vplyv človeka na krajinu v minulosti a v súčasnosti. Strety záujmov využívania krajiny, ľudských aktivít a ochrany prírody.

V rámci programu si môžete vybrať všeobecné zameranie (z každého rožku trošku) alebo špecializované zameranie na konkrétnu oblasť: geológia, botanika, zoológia, lesy a pralesy, národných park – história a súčasnosť, turizmus a strediská, baníctvo....).

Ekovýchovné programy Správy NAPANT pre stredné školy

Najpopulárnejšie destinácie v rámci programu Krajina Nízkych Tatier:

- **Náučný chodník Jakub** (suchomilné spoločenstvá, krasové javy, orchidee, menežmenty a ich význam, hmyz, vtáky a stĺpy smrti)
- **Náučná lokalita Moštenické travertíny** (Vznik a význam travertínov, minerálne a prírodné pramene, klimatické zmeny, význam vody v krajine, mokradné biotopy)
- **Centrálny turistický okruh Srdiečko – Kosodrevina – Kološňa – Bystrá dolina – Trangoška** (vegetačné stune, turizmus a strediská, národný park a jeho poslanie, rezervácia Pralesy Slovenska)
- **Breznianska skalka a vyhliadková veža Hroné lazy** (lesné rezervácie, lúčne ekosystémy, turizmus a strety záujmov v krajine)

Praktické programy

Menežmenty lúčnych biotopov – hrabanie

Pre zachovanie vzácnych druhov rastlín a lúk ako sekundárneho biotopu sú nevyhnutné zásahy človeka – pravidelné pasenie, alebo kosenie týchto lokalít a následné hrabanie a odstraňovanie pokosenej biomasy mimo záujmovú plochu. Ponúkame Vám možnosť zúčastniť sa hrabania a odstraňovania biomasy na niektorej z nami menežovaných plôch v okrese Banská Bystrica alebo Brezno. Žiaci sa oboznámia s danou lokalitou, jej významom, ukážeme im vzácne druhy rastlín, ktoré sú premetom ochrany na danej lokalite a pomocou hrabieli a vidiel odstránia pokosenú biomasu (tráva, kusy kríkov) na určené miesto na okraji pokosenej plochy. **Program sa realizuje výlučne v jesennom období a účasť na tomto programe je limitovaná kapacitnými možnosťami Správy NAPANT.**

Pestovanie lesa – sadenie stromčekov

V rámci delimitácie lesných porastov sa Správa NAPANT stala správcom nielen bezzásahových lesných porastov, ale aj lesov, kde je potrebný zásah človeka. Jedným z takýchto zásahov je sadenie sadeníc stromčekov na vybranej lokalite, ktoré si môžete prakticky vyskúšať. **Program sa realizuje výlučne v jarnom a jesennom období a účasť na tomto programe je limitovaná kapacitnými možnosťami Správy NAPANT.**